

LJN: BJ1396, Gerechtshof Leeuwarden , 107.002.245/01

Datum uitspraak: 30-06-2009
Datum publicatie: 03-07-2009
Rechtsgebied: Handelszaak
Soort procedure: Hoger beroep
Inhoudsindicatie: Scheepsbrand; schuld van het schip; subrogatie, tijdelijke regeling verhaalsrechten.

Uitspraak

Arrest d.d. 30 juni 2009
Zaaknummer 107.002.245/01

HET GERECHTSHOF TE LEEUWARDEN

Arrest van de derde kamer voor burgerlijke zaken in de zaak van:

[appellant],
wonende te [woonplaats],
appellant,
in eerste aanleg: gedaagde,
hierna te noemen: [appellant],
advocaat: mr. J.V. van Ophem, kantoorhoudende te Leeuwarden,
voor wie gepleit heeft mr. M. Spanjaart, advocaat te Rotterdam,

tegen

1. [geïntimeerde 1],
wonende te [woonplaats],
2. [geïntimeerde 2],
wonende te [woonplaats],
3. [geïntimeerde 3],
wonende te [woonplaats],
4. [geïntimeerde 4],
wonende te [woonplaats],
5. J[geïntimeerde 5],
wonende te [woonplaats],
6. [geïntimeerde 6],
wonende te [woonplaats],
7. [geïntimeerde 7],
wonende te [woonplaats],
8. [geïntimeerde 8],
wonende te [woonplaats],
9. [geïntimeerde 9],
wonende te [woonplaats],
10. Schepen Onderlinge Nederland U.A.,
gevestigd te [vestigingsplaats],
11. EFM Onderlinge Schepenverzekering U.A.
gevestigd te [vestigingsplaats],
12. [persoonsnaam] Verzekeringen B.V.
gevestigd en kantoorhoudende te [vestigingsplaats],
13. Unigarant N.V.
kantoorhoudende te [vestigingsplaats]

geïntimeerden,
in eerste aanleg: eisers,
hierna gezamenlijk te noemen: [geïntimeerden],
advocaat: mr. J.B. Dijkema, kantoorhoudende te Leeuwarden,
voor wie gepleit hebben mrs. P.H. Riedijk en O. Böhmer, advocaten te Rotterdam.

Het geding in eerste instantie

In eerste aanleg is geprocedeerd en beslist zoals weergegeven in de vonnissen uitgesproken op 2 november 2005 en 14 maart 2007 door de rechtbank Groningen.

Het geding in hoger beroep

Bij exploit van 13 juni 2007 is door [appellant] hoger beroep ingesteld van het vonnis d.d. 14 maart 2007 met dagvaarding van [geïntimeerden] tegen de zitting van 28 november 2007.

De conclusie van de memorie van grieven luidt:

"het vonnis van 14 maart 2007 te vernietigen, en opnieuw rechtdoende, mogelijk onder aanvulling en/of verbetering van gronden, geïntimeerden in hun vordering niet te ontvangen, althans deze hen te ontzeggen, althans geïntimeerden 10 tot en met 13 in hun vorderingen niet te ontvangen, althans deze hen te ontzeggen, met veroordeling van geïntimeerden in de kosten van beide instanties, uitvoerbaar bij voorraad."

Bij memorie van antwoord is door [geïntimeerden] verweer gevoerd met als conclusie:

"Het vonnis van de rechtbank Groningen van 14 maart 2007 dient in stand te blijven, eventueel onder verbetering van gronden. De grieven dienen te worden verworpen met veroordeling van [appellant], voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, in de kosten in eerste instantie en van het appel inclusief de nakosten."

Vervolgens hebben partijen hun zaak doen bepleiten onder overlegging van pleimota's door hun advocaten. Tenslotte hebben partijen de stukken overgelegd voor het wijzen van arrest.

De grieven

[appellant] heeft vier grieven opgeworpen.

De beoordeling

De feiten

1. De rechtbank heeft in het vonnis waarvan beroep onder 2.2.1 tot en met 2.9) een aantal feiten als vaststaand aangemerkt. Daarover bestaat geen geschil, zodat ook het hof van die feiten zal uitgaan.

2. Het gaat in deze zaak om het volgende.

2.1. [appellant] heeft op 25 augustus 2003 met Jachthaven Brittil een schriftelijke overeenkomst gesloten ten behoeve van de winterstalling van een hem toebehorend gesloten polyester motorjacht van het type Nidelv 26, genaamd 'Bertiga' in een aan Jachthaven Brittil toebehorende loods. In deze overeenkomst is onder meer het volgende bepaald:

"5 Stroomgebruik alleen door het gebruik van 1-fasemeter. Het gebruik van bouwlampen, kachels en haakse-slijpers en gebruik van enig lasapparatuur is niet toegestaan, tenzij anders is overeengekomen."

2.2. De op de overeenkomst van toepassing zijnde algemene voorwaarden bepalen onder meer het volgende:

"Artikel 6 rechten en verplichtingen van huurder en verhuurder

6.1 De huurder is gehouden het havenreglement, alsmede de aanwijzingen van of namens de verhuurder en/of havenmeester na te komen.

(...)"

2.3. Op 10 december 2003 is er aan boord van de Bertiga brand uitgebroken, waarbij dit schip geheel verloren is gegaan en een aantal andere jachten in de loods rook- en roetschade heeft opgelopen. [geïntimeerden] vertegenwoordigen – als eigenaars en cascoverzekeraars – belangen ten aanzien van (een aantal van) deze jachten.

2.4. In het Nieuwsblad van het Noorden van 11 december 2003 is naar aanleiding van de brand een artikel met onder meer de volgende inhoud gepubliceerd:

"[betrokkene 1] [destijds vennoot van Jachthaven Brittil, hof]: Sommige booteigenaren zeggen wel eens tegen me dat ik als een politieagent achter ze aanloop. Omdat ik alle stekkers uit de boten die onderdak staan trek. Dit bewijst mijn gelijk. Zeker weten doe ik het niet, maar ik vermoed dat de brand is ontstaan door een warmte-element in de Bertiga. De eigenaar heeft me op het hart gedrukt dat daar niets mee kon gebeuren."

2.5. Op 15 december 2003 heeft [betrokkene 2] van [persoonsnaam] Expertise B.V. (hierna: [betrokkene 3]) in opdracht van een door de verzekeraar van enkele beschadigde jachten ingeschakelde expert een onderzoek ingesteld naar het ontstaan van de brand. In zijn rapport van 20 januari 2004 naar aanleiding daarvan heeft hij onder meer het volgende naar voren gebracht:

"1. Algemeen

(...)"

" [appellant] deelde voorts mede dat hij op 12 november 2003 voor het laatst bij zijn schip (...) was geweest. In het schip stond een druppellader aangesloten op de accu en was een vorstbeveiliging in werking. De lader en de beveiliging waren middels twee losse verlengsnoeren aangesloten geweest op de dubbele wandcontactdoos welke bij de staanplaats in de stalling behoort. Deze waren sedert medio oktober op deze manier, in overleg en met toestemming van [betrokkene 1] en zijn dochter aangesloten, zo stelde hij. Hij had de beide eerdergenoemde stroomgebruikers op losse verlengsnoeren aangesloten, aangezien hij het gevaar van een opgerolde kabelhaspel met aangesloten en in werking zijnde stroomverbruikers kende, zo deelde hij voorts mede.

(...)

2. Technische expertise.

(...)

2.2 Brandbeeld

(...)

Tussen de houten aftimmering en de polyester buitenwand en achter c.q. onder de bovengenoemde voorzieningen lag een kleine ruimte welke in gebruik was ten behoeve van onder andere elektriciteitskabels, waterleidingen en verwarmingskokers. Hierna wordt deze ruimte omschreven als kabelgoot. Ter hoogte van de koelkast brandde deze kabelgoot van binnenuit weg (...) De kabels en leidingen, welke voornamelijk op de bodem van deze kabelgoot lagen waren nagenoeg geheel intact, met uitzondering van een tafelcontactdoos en een tweetal stekers. Deze waren alle drie aangesloten op een neopreen verlengsnoer. Deze snoeren waren tot op een afstand van enkele tientallen centimeters vanaf de contactdoos en de stekers kaalgebrand.

Op de restanten van de kernen van getwijnde koperen draden van de nul en de fase aansluiting op de tafelcontactdoos werden sporen van sluiting aangetroffen. Gezien de positie van deze sporen heeft deze sluiting zich zeer wel mogelijk voorgedaan ter hoogte van de rand van de tafelcontactdoos (...).

Gezien het aangetroffen brandbeeld heeft het vuur in aanvang gewoed in de kabelgoot en wel ter hoogte van c.q. onder de positie van de koelkast aan boord van de "Bertiga".

(...)

2.6 Overige informatie

Beiden [[betrokkene 1 en zijn dochter], hof] deelden mede dat [appellant] met hun toestemming de stroomverbruikers aan boord van zijn schip had aangesloten op de elektrische installatie in de hal.

(...)

4. Samenvatting en conclusie.

Gezien het vorenstaande kan als resultaat van de technische expertise en daarbij gelet op de gedane mededelingen, worden gesteld dat:

- ten gevolge van deze brand het schip van [appellant] grotendeels verloren ging;
- gezien het aangetroffen brandbeeld het vuur in aanvang in de "kabelgoot" aan bakboordzijde gewoed heeft en ter hoogte van c.q. onder de koelkast aan boord [van de "Bertiga";
- ter hoogte van deze kabelgoot onder andere de restanten van een tafelcontactdoos zijn aangetroffen; en
- op de aansluitdraden daarvan sporen van sluiting geconstateerd werden.

Resumerend wordt dan ook gesteld dat het ontstaan van deze brand zeer waarschijnlijk het gevolg is van een mankement in de aansluiting van een tafelcontactdoos aan boord van de "Bertiga".

Gelet op de mededeling van [appellant] moet deze contactdoos aldaar reeds aanwezig zijn geweest op het moment dat hij het schip kocht.

De stroomverbruikers aan boord de "Bertiga" waren in overleg en met toestemming van [betrokkene 1 en zijn dochter] in gebruik en aangesloten op de daartoe bestemde wandcontactdozen van de elektrische installatie in de stalling."

2.6. Naar aanleiding van de brand hebben voorts enkele andere expertises plaatsgevonden. Allereerst heeft [persoonsnaam] Experts B.V. (hierna: [deskundige 1]) in opdracht van Unigarant Verzekeringen N.V. (hierna: Unigarant) onderzoek verricht naar de rook- en roetschade in de bij Unigarant verzekerde vaartuigen van [geïntimeerde 1], [geïntimeerde 3] en [geïntimeerde 2]. In de naar aanleiding daarvan opgemaakte rapporten brengt [deskundige 1] Experts B.V. onder meer het volgende naar voren:

"Aangezien wij toen geen toestemming kregen om aan boord van dit vaartuig de oorzaak van de brand te onderzoeken, kunnen wij op dit moment slechts afgaan op de diverse verklaringen van medewerkers van jachthaven de Brittil. Volgens deze verklaringen zou de brand zijn ontstaan door een elektrische kachel aan boord van het vaartuig van de tegenpartij."

Verder vermelden de rapporten met betrekking tot de vaartuigen van [geïntimeerde 2] en [geïntimeerde 3] nog: "De ware oorzaak voor het ontstaan van de brand aan boord van het vaartuig van de tegenpartij is ons vooralsnog niet bekend."

2.7. Voorts heeft [persoonsnaam] Expertise (hierna: [deskundige 2]) in opdracht van [persoonsnaam] Yacht Insurance B.V. (hierna: [persoonsnaam]), bij wie [geïntimeerde 4] en [geïntimeerde 5] hun vaartuigen hadden verzekerd, naar aanleiding van de brand onderzoek in de hal verricht. In haar expertiserapport van 9 juni 2004 betreffende het vaartuig van [geïntimeerde 4] vermeldt zij onder meer het volgende:

"Schadeoorzaak

De brand is ontstaan in de boot van [appellant]. Uit onderzoek is gebleken dat het vaartuig van de tegenpartij

aangesloten was op een stroomverbruikmeter. Het verlengsnoer dat gebruikt werd lag opgerold op de motorbun in de kuip. Deze is als een spoel gaan werken. Dientengevolge is het snoer heet geworden/gesmolten, hetgeen geresulteerd heeft in brand."

In haar expertiserapport van 17 juni 2004 betreffende het vaartuig van [geïntimeerde 5] vermeldt [deskundige 2] onder meer het volgende:

"Schadeoorzaak: brand jachtwerf Brittil

Als gevolg van oververhitting/kortsluiting in de stroomkabel ten behoeve van een verwarmingsapparaat op de boot van de tegenpartij is diens vaartuig volledig uitgebrand.

(...)

Toelichting I

Het ontstaan van de brand is het gevolg van het opgerolde verlengsnoer van de tegenpartij, waardoor dit tijdens het gebruik van een elektrische kachel als spoel is gaan werken."

2.8. [betrokkene 1] heeft eind december 2004 een verklaring opgesteld waarin hij onder meer het volgende naar voren brengt (productie 1 bij conclusie van antwoord Jachthaven Brittil):

"Hierbij geeft ondergetekende [betrokkene 1] één verklaring van de gebeurtenis van het gesprek dat ik had met [appellant] in de week nadat de Bertiga van [appellant] onder dak stond. Hij was bezig in zijn boot een verwarmings element te plaatsen. Op mijn vraag wat hij daarmee wilde? antwoorde hij als het begint te vriezen dan verwarmd dat mijn motor! Waarop ik antwoorde dat je daarvoor antivries of koelvloeistof gebruikte en geen elektrische verwarming, hem verwijzen naar de overeenkomst die wij samen zijn aangegaan (...) hem nogmaals verteld dat onze voorwaarden duidelijk aangeven in punt 5 dat het gebruik van kachels niet is toegestaan. (...)"

De procedure in eerste aanleg

3. In de procedure in eerste aanleg vorderden [geïntimeerden] - samengevat - hoofdelijke veroordeling van [appellant] en Jachthaven Brittil c.s. tot betaling van € 59.305,78 vermeerderd met de wettelijke rente en kosten.

4. Bij het vonnis waarvan beroep heeft de rechtbank de vordering van [geïntimeerden] – met ten aanzien van Jachthaven [geïntimeerden] een voor het onderhavige appelgeding niet relevante beperking – toegewezen en [appellant] en Jachthaven Brittil hoofdelijk in de kosten van het geding veroordeeld. Tegen deze beslissing – voor zover die hem, [appellant], aangaat - en de gronden waarop die berust, richt [appellant] zijn grieven.

De beoordeling van de grieven

5. Met grieven I en II komt [appellant] op tegen hetgeen de rechtbank in haar vonnis onder 4.3. en 4.4 heeft overwogen met betrekking tot - kort gezegd - de schuld van het schip en de oorzaak van de brand. De rechtbank had - aldus [appellant] - niet tot het oordeel kunnen komen dat de brand is ontstaan door een defect aan het elektrische systeem van de Bertiga in combinatie met het gebruik van stroom, noch dat de Bertiga niet voldeed aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mocht stellen. [appellant] meent dat de oorzaak van de brand niet is komen vast te staan, dat het andersluidende oordeel daaromtrent van de rechtbank niet wordt gedragen door de beschikbare expertiserapporten, en dat hetgeen de Hoge Raad heeft overwogen en beslist in zijn arrest van 30 november 2001 (NJ 2002/143) in de zaak Casuele/ De Toekomst met zich brengt dat bij gebreke aan duidelijkheid omtrent de oorzaak van de brand schuld van het schip niet kan worden vastgesteld en de schade voor rekening moet blijven van degenen die die schade lijden. Deze grieven kunnen gezamenlijk worden behandeld.

6. Het hof stelt voorop dat niet in geschil is dat beoordeling van aansprakelijkheid bij schadetoebrenging als in dit geding aan de orde dient plaats te vinden aan de hand van de bepalingen voor aanvaring. Uit de stellingen van partijen kan niet met voldoende zekerheid worden afgeleid of de Bertiga als een zeeschip of een binnenschip moet worden aangemerkt, maar nu de rechtbank bij de beoordeling van het geschil de aanvaringsbepalingen geldend voor binnenschepen heeft toegepast en daartegen geen grief is gericht zal ook het hof deze bepalingen, neergelegd in Afdeling 1 van Titel 11 van Boek 8 BW, als toetsingskader nemen.

7. Op grond van artikel 8:1004 lid 1 BW bestaat een verplichting tot schadevergoeding op grond van deze afdeling slechts als de schade is veroorzaakt door schuld. Naar de Hoge Raad in zijn arrest van 30 november 2001, NJ 2002, 143 (Casuele/De Toekomst) heeft overwogen is er sprake van schuld van een schip als de schade het gevolg is van: (a) een fout van een persoon voor wie de eigenaar van een schip aansprakelijk is volgens de art. 6:169-6:171 BW; (b) een fout van een persoon of personen die ten behoeve van het schip of van de lading arbeid verricht/verrichten of heeft/hebben verricht, begaan in de uitoefening van zijn/hun werkzaamheden; (c) de verwezenlijking van een bijzonder gevaar voor personen of zaken dat in het leven is geroepen doordat het schip niet voldeed aan de eisen die men in de gegeven omstandigheden eraan mocht stellen. De rechtbank heeft de vordering toegewezen op grond van het c-criterium.

8. Geen grief is gericht tegen de feitelijke vaststelling van de rechtbank dat de brand is uitgebroken op de Bertiga. Het geschil spitst zich toe op wat de oorzaak van de brand is en of die oorzaak schuld van [appellant]'s schip met zich brengt.

9. In de diverse in het geding gebrachte expertiserapporten zijn verschillende oorzaken voor de brand aangedragen. [betrokkene 3], van wie expert [betrokkene 2] aan boord van de Bertiga is geweest, heeft geconcludeerd dat de brand 'zeer waarschijnlijk het gevolg is van een mankement in de aansluiting van een tafelcontactdoos'.

10. [deskundige 1] heeft - anders dan waar partijen vanuit gaan - geen eigen oordeel over de oorzaak van de brand gegeven. [deskundige 1] - wier expert niet aan boord is geweest - geeft slechts weer wat volgens verklaringen van medewerkers van jachthaven Briltil de oorzaak van de brand is (een elektrische kachel aan boord van de Bertiga) en voegt daar zelf (in de rapporten van [geïntimeerde 2] en [geïntimeerde 3]) aan toe dat de 'ware oorzaak voor het ontstaan van de brand aan boord van het vaartuig van de tegenpartij [hen] vooralsnog niet bekend [is].' In het licht van dit laatste - nog daargelaten dat niet duidelijk is om welke medewerkers het hier gaat en waarop die hun oordeel baseren - kent het hof bij op het punt van de oorzaak van de brand aan dit rapport geen betekenis toe.

11. [deskundige 2] komt tot het oordeel dat de brand is ontstaan doordat een opgerold verlengsnoer tijdens het gebruik van een elektrische kachel, waarvoor het snoer in gebruik was, als spoel is gaan werken en heet is geworden. Gesteld noch gebleken is dat [deskundige 2] aan boord van de Bertiga is geweest en daar andere mogelijke oorzaken, waaronder die welke door [betrokkene 3] is aangedragen, heeft onderzocht. Nog daargelaten dat [deskundige 2] slechts rept van één verlengsnoer, waar [betrokkene 3] blijkens zijn rapport uit de mond van [appellant] heeft opgetekend dat er twee verlengsnoeren waren (voor de druppellader en voor de vorstbeveiliger, hetgeen steun vindt in wat de raadsman van [appellant] daarover tijdens het pleidooi in eerste aanleg (pleitnota sub 20) naar voren heeft gebracht), heeft [appellant] deze oorzaak - anders dan de oorzaak die door [betrokkene 3] is aangedragen - uitdrukkelijk bestreden. Zo heeft diens raadsman bij pleidooi in hoger beroep (zie pleitnota sub 35) expliciet naar voren gebracht dat het verlengsnoer niet was opgerold en heeft hij toen bevestigd dat [appellant] aan [betrokkene 3] heeft verklaard dat hij het gevaar van een opgerolde spoel kende en juist had vermeden. Of [appellant] het verlengsnoer opgerold heeft laten liggen kan echter in het midden blijven. Immers, als dat het geval zou zijn geweest en als de oorzaak van de brand daarin zou zijn gelegen, dan zou dat - nu de mate van waarschijnlijkheid van (brand en) schade als gevolg daarvan zo groot is dat [appellant] zich van dat gevaarscheppende gedrag had moeten onthouden - niet tot een andere uitkomst van dit geding hebben geleid dan waartoe het navolgende oordeel van het hof over de oorzaak van de brand leidt.

12. Gelet op de inhoud van de expertiserapporten en hetgeen het hof hierover mede naar aanleiding van de stellingen van partijen heeft overwogen, en mede in aanmerking genomen a) dat [appellant] geen enkele andere mogelijke oorzaak voor de brand op zijn schip heeft aangedragen, b) dat [appellant] het expertiserapport van [betrokkene 3] als rapport van de expertise die in opdracht van zijn eigen verzekeraar is verricht, aanduidt (zie conclusie van dupliek sub 15), en dit rapport niet heeft bestreden, en c) dat als gevolg van de destructiviteit van de brand - zoals naar voren komt uit het rapport van [betrokkene 3] - omtrent de oorzaak van de brand geen absolute zekerheid mag worden verlangd - merkt het hof de door [betrokkene 3] aangedragen oorzaak als de oorzaak van de brand aan.

13. [appellant] heeft niet betwist dat een mankement in de (aansluiting van een) tafelcontactdoos leidt tot gebrekkigheid van het schip en - gelet op criterium c van voormeld arrest in de zaak Casuele/De Toekomst - tot schuld van het schip in de zin van artikel 8:1004 lid 1 BW (vgl. nrs. 33 en 36 van de pleitnota in hoger beroep van mr. Spanjaart). Nu niet ter discussie staat dat de rook- en roetschade waarvan in dit geding vergoeding wordt gevorderd is veroorzaakt door de brand en - gezien hetgeen het hof over de oorzaak van de brand heeft overwogen - door de schuld van de Bertiga, is [appellant] als eigenaar van dit schip gehouden deze schade te vergoeden.

14. Met grief III klaagt [appellant] er in de kern over dat de rechtbank, die bij de beoordeling van de aansprakelijkheid op de voet van het arrest in de zaak Casuele/De Toekomst aansluiting heeft gezocht bij artikel 6:173 BW, de Tijdelijke regeling verhaalsrechten (artikel 6:197 BW) buiten toepassing heeft gelaten. Als de Hoge Raad vaststelt - zoals hij in Casuele/De Toekomst heeft gedaan - dat een met art. 6:173 BW overeenstemmende regel van toepassing is op de aansprakelijkheid in aanvaringen, dan is de logische consequentie dat art. 6:197 lid 2 BW eveneens van toepassing is, aldus [appellant].

15. Ook deze grief faalt. De Tijdelijke regeling verhaalsrechten strekt ertoe de gevolgen van de uitbreiding van aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad in het nieuwe Burgerlijk Wetboek te neutraliseren voor zover het betreft verhaalsrechten van sociale en particuliere verzekeraars en van de overheid. Van een dergelijke uitbreiding van aansprakelijkheid is bij het doen gelden van een met artikel 6:173 lid 1 BW overeenstemmende regel met betrekking tot de aansprakelijkheid van een schip volgens de artikelen 8:544-8:545 en 8:1004-8:1005 BW echter geen sprake. De onderhavige nationale invulling door de Hoge Raad van het begrip 'schuld van het schip' brengt materieel geen verruiming van aansprakelijkheid en reeds daarom geen grond voor analoge toepassing van artikel 6:197 BW mee, nog daargelaten de grote consequenties voor de aanvaringspraktijk, waar subrogatie aan de orde van de dag is, die een andersluidende opvatting zou hebben.

16. Grief IV heeft geen zelfstandige betekenis en moet het lot van de drie overige grieven delen.

17. [geïntimeerden] hebben nog aanspraak gemaakt op nakosten. Deze vordering is echter niet toewijsbaar. Uit artikel 237 lid 4 Rv volgt dat nakosten slechts kunnen worden toegewezen in een bevelschrift, afgegeven door de rechter die de proceskostenveroordeling heeft uitgesproken. Artikel 237 lid 4 Rv biedt geen toereikende grondslag voor het bij voorbaat toewijzen van kosten die eerst na de uitspraak (mogelijk) ontstaan. De bepaling heeft immers betrekking op “na de uitspraak ontstane kosten”. Bovendien staat het slot van deze bepaling, waarin het instellen van een gewoon rechtsmiddel tegen een beslissing omtrent de nakosten wordt uitgesloten, aan toewijzing van nakosten in de uitspraak zelf in de weg. Wanneer over de nakosten in de uitspraak zelf wordt beslist, zou met de uitspraak zelf ook de beslissing over de nakosten aan een hogere voorziening zijn onderworpen, hetgeen de wetgever juist heeft willen voorkomen.

Slotsom

18. Alle grieven falen. Het vonnis van de rechtbank dient te worden bekrachtigd.
[appellant] zal in de kosten van het hoger beroep worden veroordeeld.

De beslissing
Het gerechtshof:

bekrachtigt het vonnis waarvan beroep;

veroordeelt [appellant] in de kosten van het geding in hoger beroep en begroot die aan de zijde van [geïntimeerden] tot aan deze uitspraak op € 1.136,- aan verschotten en € 4.893,- (gebaseerd op 3 punten in tarief IV) aan geliquideerd salaris voor de advocaat;

verklaart dit arrest in zoverre uitvoerbaar bij voorraad;

wijst de gevorderde nakosten af.

Aldus gewezen door mr. Van de Veen, voorzitter, en mrs. Van Hek en Willems, raden, en uitgesproken door de rolraadsheer ter openbare terechtzitting van dit hof van dinsdag 30 juni 2009 in bijzijn van de griffier.

www.bootverzekerings24.nl